

עלון שבועי נחלת שדה

חידושי תורה בדרך הדרוש
והאגדה על פרשת השבוע

מאת מחבר סדרת הספרים "נחלת שדה" על התורה והמועדים

248 ספרות כי תצא תפסו ל' ט' ו' א' י' ו' 248
לתגובות/הערות/דרשות והרצאות ניתן לפנות לטלפון – 050-4145482,
ניתן לקבל את העלון במייל etayba1@gmail.com

הנושא: לימוד התורה בחודש אלול

כמו הבגד, בסוף התהליך הנשמה תהיה נקיה וטהורה בדיוק כפי שהיא הייתה בתחילת בריאתה.

גם אנו נמצאים עתה בחודש אלול – חודש של המכבסה, בו יכולים אנו לנקות ולכבס את נשמתנו להביא אותה נקיה ומצוחצחת לראש השנה.

לכן עלינו בחודש זה להרבות בלימוד התורה אשר מועילה היא לכפרת עוונות, וכדאיאת במדרש תנחומא (פרשת צו ט"ו), ראה היאך הקב"ה סולח לעוונותיהם של ישראל וכו' ומי שאין לו סולת ולא כלום, יביא דברים שנאמר (הושע י"ד, ג) "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'".

וכן בתנא דבי אליהו זוטא (סוף פרק ט') כתב, וז"ל: אמר הקב"ה לישראל: בואו והכניסו עצמכם בדברי תורה, וראו מה שכתבתי לכם לישא את פשעיכם ולמחול את עוונותיכם ולהעביר את חטאתיכם מעל פני, ועכשיו להרבות עלי בדברי תורה, ודברו עמי בדברי תורה כאדם המדבר עם חברו, שנאמר (הושע י"ד, ב) "שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעוונך קחו עמכם דברים ושובו אל ה' ואמרו אליו כל תשא עון וקח טוב ונשלמה פרים שפתינו אשר לא יושיענו וגו'".

ובנפש החיים (שער ד', פרק ל"א), מאריך בענין זה, שתורה מביאה לידי תשובה וכפרה. ודייק כן מסדר התפילה, דקודם אומרים "השיבנו אבינו לתורתך", ועי"ז יכול להגיע ל"והחזירנו בתשובה שלימה לפניך" [ועי' בספר חרדים (סוף פרק ט"ז) שכתב, ברכת השיבנו אבינו לתורתך, צריך לכוין בה מכל הברכות האמצעיות, לפי שהיא תועלת הנפש ורפואתה. עכ"ל].

כמו כן ירבה בחודש זה בנתינת צדקה, כיון שגילה לנו במדרש תהילים פרק י"ז שמועילה לכפרת עוונות אף ללא תשובה. והגאון רבי חיים פאלאג'י מביא רמז לדבר כי "פרוטה בגימטריא כפר".

ובפרט בענין לימוד התורה בחודש אלול, מובא בשם קדמונים "אני לדודי ודודי לי" שזהו הראשי תיבות של חודש אלול, אולם העיקר הוא המשך הפסוק "הרועה בשושנים". ומסביר הזוה"ק (פרשת שמות דף ב:) "שושנים" - "ששונים בתורה". ויש בזה רמז, שנהגו להרבות בלימוד התורה בחודש אלול.

ובספר לב אליהו (ח"ב) מביא שבפרט בלימוד בשבת קודש, כיון שבחודש אלול צריך להרבות במצוות ולחטוף עוד ועוד זכויות לפני ראש השנה, והלומד תורה הרי שבכל רגע ורגע מקיים מצוה ששקולה כנגד כל התורה כולה, והיינו, ברגע אחד מקיים תר"ג מצוות, ובדקה אחת מוציא מפיו מאתיים

פעם נכנס בעל מכבסה אל הרבי מלובאוויטש זצוק"ל, אמר לו הרבי, הבעל שם טוב הקדוש לימד אותנו, כי מכל דבר יש ללמוד דרך לעבודת ה'. בוא וראה כי גם מעבודתך אפשר ללמוד על עבודת ה'.

הבה נסתכל על בגד. לפני שהאדם לובש את הבגד הוא נקי ומגוהץ. אחרי שהאדם לובש אותו במשך זמן מה הוא מתקמט, צובר אבק או מוכתם. אבל לא זורקים את הבגד לפח האשפה אלא מביאים אותו לכביסה או לניקוי יבש.

כיצד מנקים את הבגד? מכניסים אותו למכונה עם מים חמים, בתוך המכונה יש סבון וחומרים כימיים אחרים והם מסירים את האבק והכתמים. לאחר-מכן משהצים את הבגד באמצעות מגהץ כבד שמיישר את כל הקמטים.

בסוף התהליך אפשר ללבוש שוב את הבגד.

הנשמה היא כמו בגד. לפני ש"לובשים" אותה, לפני שהיא ירדה אל הגוף, היא נקיה וטהורה. כמו שאנו אומרים בברכות השחר: "נשמה שנתת בי טהורה היא".

אבל אחרי שהיא יורדת למטה ומתעסקת בענייני העולם היא עלולה להתקמט או אפילו לצבור כתמים, חס ושלום. זה קורה כאשר לא מקיימים את המצוות שאמר הבורא, או חלילה עוברים על עבירות שאסור לעשותן.

עלול האדם להתייאש ולומר שהנשמה "התקלקלה" ואין מה לעשות. אבל התורה מלמדת אותנו שאסור לאבד תקווה! כל מה שצריך זה "לכבס" את הנשמה כדי להחזיר אותה למצבה המקורי.

איך מכבסים נשמה? בדיוק כמו שמכבסים בגד.

צריכים "להשרות" אותה בטמפרטורה חמה, על-ידי חום התורה והמצוות. את הכביסה מכניסים למים "אין מים אלא תורה", אבל שיהיו מים רותחים, ללמוד תורה מתוך חמימות והתלהבות.

אל המכונה יש להוסיף "אבקת כביסה": לתת צדקה, לשמור כשרות ומצוות אחרות.

ובנוסף צריך "לגהץ" את הנשמה באמצעות שמטילים עליה משהו כבד, עול התורה. למרות שזה נראה כבד ונטל, זה למעשה מגהץ – לא רק שהעול הזה לא פוגע בנשמה, הוא אף מיישר אותה ומגהץ אותה מכל הקמטים שהיו בה, כך שכל פרט ממנה יהיה בדיוק במקום.

מילים, ואם לומד שעה אחת בשבת, הבן איש חי (שנה שניה פרשת שמות) כתב, שחשוב כאילו למד אלף שעות. ומובא בשם ספרי הקבלה ששעה שבע עשרה אלף שעות.

הרי שברגעים ספורים ממלא את שקיו בזכויות רבות.

ולכן כתוב בספרים הקדושים, שתקיעת השופר בראש השנה נעשית כשעומד התוקע על הבימה – מקום קריאת ספר תורה, כי בזה הוא מעורר את התורה הקדושה שתעמוד ותסנגר עלינו לפני כסא הכבוד.

אולם מובא במדרש (ויק"ר ל, ו), משל לשודד שהיה בפרשת דרכים ומלסטם את הבריות, יום אחד עבר שם פקיד המלך שגבה כספי המיסים באותו מחוז. קם עליו השודד והיכה ונטל כל כספי המיסים שעמו.

לימים נלכד השודד ונחבש בכלא לקראת משפטו, שמע פקיד המלך ובא לבור כלאו, אמר לו: תחזיר לי מה ששדדתי ממני, ואני מלמד עליך זכות אצל המלך.

אמר לו: מכל מה ששדדתי ממך לא נשאר בידי מאומה, חוץ מהארנק הריק שלך.

אמר הפקיד: "תן לי את הארנק ואלמד עליך זכות לפני המלך". החזיר לו השודד את הארנק.

כשהביאו את השודד למשפט לפני המלך, שאלו המלך: האם יש לך מי שישגור עליך וילמד עליך זכות? ענה: "פלוגי פקיד המלך מוכן ללמד עלי זכות" שלח המלך ויביאוהו. שאלו: "המכיר אתה אדם זה ומצדד בזכותו?" אמר: "ודאי שאני מכיר! כשהמלך שלחני לגבות את מיסי המחוז, וחזרתי עם כספי המלכות, יתייצב בפני, והכיני נמרצות, ולקח כל מה שהיה עימי – וארנק זה שהיה ברשותו שלי הוא, ויעיד עליו!" וכל הנוכחים קראו וענו: "אוי לו לזה, שנעשה סנגורו קטגורו!"

כך, סיים המדרש, אדם לוקח לולב, לזכות על ידו. ואם היה גזול, צווח לפני הקב"ה ואומר: גזול אני, חמוס אני, ומלאכי השרת אומרים: אוי לזה, שנעשה סנגורו קטגורו!

כך גם יש לומר בענין לימוד התורה, התורה בראש השנה תעמוד לפני כסא הכבוד להמליץ ולסנגר עלינו. אולם מי שהיה מאחר להגיע ומקדים לצאת, ומשווח באמצע לימודו, הרי לא רק שלא תסנגר אלא להיפך עלולה היא לקטרג.

לכן, עלינו לראות להגביר חילים בתורה בחודש אלול, ולהתייגע בלימודה, ואז יתקיים בנו מאמר ז"ל (סנהדרין צ"ט): "נפש עמל, עמלה לו" (משלי טז, כו) הוא עמל בתורה במקום זה, והתורה עומלת לו במקום אחר!

הרה"ק רבי רבי מנחם מנדל מרימנוב זצ"ל היה נוהג לומר: ששליח ציבור העובר לפני התיבה בימים הנוראים ראוי שלא יעבור עליו אף יום, מחמישה עשר באב, בלא שיעור בגמרא. ובספר "יגל יעקב" (פרשת נצבים) הביא בשם אה"ק ז"ל רמז נאה לזה, מהפסוק: "מה אהבתי תורתך, כל היום היא שיחתך" (תהילים קיט, צז) כי מחמישה עשר באב ועד ראש השנה, הוא מ"ה ימים. ואם אהב את התורה, על כל פנים באלו מ"ה הימים, אזי כל "היום" דא ראש השנה (זוה"ק פרשת בא לב:) "היא שיחתך" – אין שיחה אלא תפילתי, שנאמר "תפילה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו".

סיפור מרגש בנושא אמונה

אתמול (יום ב') היתה לי נסיעה לקברי צדיקים עם אנשי השיעור בתל אביב, ביקשתי מהנוסעים שאם יש למישהו סיפור שיכול לחזק את נוסעי האוטובוס מצוה שיקום וידבר. קם בחור בן שלושים פלוס תימני בשם "איתן", הוא סיפר שהוא התחתן לפני שלש עשרה בהיותו בגיל עשרים, אבל לא עלינו, חודש לאחר החתונה גילו אצלו גידול ממאיר ה' ירחם.

במשך חצי שנה הוא עבר טיפולים כימוטרפיים לא קלים, וב"ה הסירו ממנו את כל המחלה מגופו, עד שגופן היה נקי לחלוטין. ורק נתבקש לבוא פעם בשנה לבדיקה, כי אכן אין התפתחויות חדשות. אלא שאז יתברר שנפגע לו כוח הילודה, זאת אומרת הוא אינו יכול יותר להביא ילדים. זו היתה מכה קשה עבורם, זוג צעיר שבקושי התחיל את החיים, הם התלבטו אם כדאי להמשיך בכלל חיי נשואין, אולי כדאי להיפרד וכך לפחות האשה תתחתן ויהיו לה ילדים...

אחרי התלבטויות קשות ורבות, הם החליטו שהם ממשיכים לא נפרדים, וה' יעזור וירחם.

הם קיבלו על עצמם לפתוח אמירת תהילים לילדים בשבת, הוא יפתח לבנים והיא תפתח לבנות. יחד עם זאת הוא היה מקפיד מידי יום חמישי לבלותו של הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א לבקש ברכה. הגאון רבי חיים שליט"א היה משיב לו כדרכו בקודש: ברכה והצלחה, וכך במשך שלש וחצי שנה.

ואכן כעבור שלש וחצי שנים נולדה לו במזל טוב בת, ואחר תקופה עוד בן וכיום יש להם שני ילדים חמודים.

סיפור זה ממחיש לנו עד כמה צריכה להיות אמונתנו חזקה בבורא עולם, ובכוחו הגדול להושיע ולרפא אף למעלה מן הטבע.

כשסיים אותו בחור את סיפורו המרגש, הוספתי על דבריו: בברכת "יוצר המאורות" שאנו אומרים בכל בוקר, כתוב: "בורא רפואות נורא תהילות אדון הנפלאות", כאן יש רמז כיצד צריך יהודי לנהוג כשפוקדת אותו חלילה מחלה, בתחילה "בורא רפואות" עליו לפנות לרופא מומחה ולקחת תרופות על פי עצתו, כדברי חז"ל בברכות (ס.) על הפסוק "ורפוא ירפא" – "מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות". אבל יחד עם זאת "נורא תהילות", לומר פרקי "תהלים" בכוונה רבה לאל נורא עלילות, ואם הדבר לא הועיל והמצב הולך ורע, "אדון הנפלאות" אסור לו לחולה להתייאש אלא יצפה לנס מבעל הנסים והנפלאות.

נסיעה לאנשי ירושלים

יום א' כ"ב אלול אי"ה תתקיים נסיעה לקברי צדיקים בצפון עם הרב איתי בן אהרן שליט"א היציאה מבית הכנסת בית יצחק רחוב גבירצמן 5 פסגת זאב מזרח ירושלים.

לפרטים ניתן להתקשר: 0546763615 (ניר)

קו הטלפון

להתענג בתענוגים

מאגר השיעורים של הרב איתי בן אהרן

חייג: 0772618021

לשמיעת שיעורים על פרשת כי תצא הקס: 156